

Azərbaycan kinosunun inkişafında dövlət maraqlıdır. İndiyə qədər milli kino sənayesinin formalasdırılması, kadr potensialının gücləndirilməsi, yeni filmlərin istehsal edilməsi və sair üçün dövlət bütçəsinin kifayət qədər vəsait ayrılib. Dövlət mütləcidi olaraq kinematoqrafiya sahəsinə maliyyə ayırir.

Gələn il Azərbaycan kinosunun inkişafına 7,5 milyon manat vəsait ayrılmış planlaşdırılır.

Bu məsələ Azərbaycan Respublikasının 2020-ci ilin dövlət və icmal bütçələri üzrə sənəd layihəsində öz əksini tapıb. Azərbaycan kinosunun inkişafı ilə bağlı xərclərə 7,5 milyon manat, 2019-cu illə müqayisədə milyon manat və ya 5,0 dəfə çox vəsait ayrılacaq.

Qeyd edək ki, bu ilin mart ayında Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev "Azərbaycan kinematoqrafiyasının inkişafı ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" Sərəncam imzalayıb.

Məlumat üçün bildirək ki, davamlı olaraq dövlət bütçəsindən kinematoqrafiya sahəsinə ayrılan vəsaitlərin səmərəli xərclənməsi ilə bağlı şübhələr gündəmdə olub. Bir qismi kino xadimi hesab edir ki, dövlət bütçəsində ayrılan vəsait səmərəli şəkildə xərclənmir, bəziləri isə əksini söyləyir.

Gizlin deyil ki, dövlət bütçəsindən ayrılan vəsait hesabına filmlər çekilib. Amma ekspertlərin bir qisminin fikrincə, bu vəsaitin xərclənməsində qeyri-səffaflıq yol verilib.

Professional Kinorejissorlar Gildiyasının rəhbəri, tanınmış kinorejissor-ssenarist Hüseyin Mehdiyev "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında kinoya ayrılan vəsaitin səmərəli şəkildə xərclənmədiyini qeyd etdi: "Xeyr, səmərəli xərclənmir. Ümumən götürdükde münasibət bir az konseptual deyil. Vəsaitin necə xərcləndiyini artıq o zaman demək olar ki, bu sahədə hər şey qaydasında olsun, struktur formalaşdırılsın, qaydalar yaradılsın, xüsusi təşkilat olsun. Yeni bütün sistem işlək olduqdan sonra bu məsələni gündəmə getirmək olar. İndi bu sistemin heç biri işləmir və hə-

manın telebleri reallaşdırır. Əger reallaşmırsa, kinoya ayrılan vəsaitin nə xeyri olacaq? O konsepsiya niyə yazılışdı? Çünkü vəsaiti bütçədən ayıranan qə-

deyəcək. Belə olmaz. Hər şeyin əsasında konseptual münasibət durur. Kinoya hələ də münasibət mənfidir. Biz kinoya məmurların münasibətini konsep-

şə kinematoqrafiya sahəsinə dəstək göstərilib. Müstəqillikdən sonra ulu öndər kino haqqında ilk qanunu imzaladı və bununla da kinoya diqqətin, qayğı-

Özbekistanda olduq. Orada da kinoya dövlət qayğısı var. 30 tammetrajlı, 30-a yaxın sənədlə, 20 animasiya filmi istehsal etməyi dövlət öz üzərinə götürüb.

Dövlətin kinematoqrafiyaya ayırdığı pullar hərəkətə xərclənir...

Hüseyin Mehdiyev: "...səmərəli xərclənmir"

Şamil Əliyev: "Kinoya ayrılan vəsaitdən səmərəli istifadə etmək artıq biz kinematoqrafların üzərinə düşən vəzifələrdən biridir"

şey başlı-başınadır. Prezident kino konsepsiyanın hazırlanması ilə bağlı fərman verdi. O fərmanda nəzərdə tutulan məsələlərin icra edilməsinin vaxtı çoxdan keçib, lakin heç bir tərpeniş yoxdur, heç kəs bu istiqamətdə addım atmaq istəmir. Mənə elə gəlir ki, Prezidentin fərmanında nəzərdə tutulan məsələləri icra etmək istəmirlər. Yəni o mənada ki, fər-

dər kinonun inkişaf konsepsiyası yaradılmalı və təsdiq olunmalıdır ki, o pulların xərclənməsi istiqaməti də müəyyən edilsin. O cümlədən, bu məsələ həmin konsepsiyyada öz əksini tapacaqdır. Kinoya ayrılaq vəsaitin həcmi açıqlanıb. Bir məmur deyəcək ki, bu vəsaiti kommersiya filmlərinə ayıraq, başqa birisi sənətə ayıraq

siya təsdiq edildikdən, bu sahədə idarəetmə sistemi yaradıldıqdan sonra görəcəyik. Çünkü hazırda kinonun rəhbəri yoxdur, bu sahəni başsız qoyublar".

Tanınmış kinorejissor Şamil Əliyev isə hesab edir ki, kinoya ayrılan vəsaitin səmərəli xərclənməsi kinematoqraflardan asılıdır. "Azərbaycanda dövlət tərəfindən həmi-

nın əsası qoyuldu, bu indiyə qədər də davam edir. Bu sahəye davamlı olaraq dövlət bütçəsində vəsait ayrılır. Kinoya ayrılan vəsaitdən səmərəli istifadə etmək artıq biz kinematoqrafların üzərinə düşən vəzifələrdən biridir. Artıq bu sahədə yeni qaydalarla işləmək lazımdır. Biz bu yaxnlarda "Azərbaycan kino günləri" tədbirləri çərçivəsində

Ümumiyyətlə, dönya-nın bütün ölkələrində kinoya dəstəyi dövlət verir. Yalan söhbətdir ki, ABŞ-da, Fransada, yaxud başqa ölkələrdə kino müstəqildir. Dövlət müxtəlif fondlar vəsítəsilə kinoya öz dəstəyini verir. Bizdə də ele fond yaradılsayıd, yaxşı olarıdı. Bu fonddə münsiflər heyəti olmalıdır, bu münsiflərin dünyanın hər yerində olan qaydalarla işləməsi lazımdır. Filmin çəkilməsi üçün, ilk növbədə, ssenarinin seçilməsi vacib məsələdir.

Dövlətin prioritət saylığı ideyalar, mövzular var ki, onları hər zaman nəzərdə saxlamalıdır, onlara üstünlük verməlidir. Bir də ki, dövlətimiz müstəqildir və bizim özümüzün milli ideolo-giyamız var. Bu ideolo-giyani müstəqillik, azərbaycanlılıq, dövlətçilik naminə həmişə qorumaq lazımdır. Əsas səmərənin də biri odur ki, müştərek layihələrə dəstək vermek lazımdır. Müştərek layihələr o deməkdir ki, biz kino qanun-vericiliyinə uyğun olaraq işlər görməliyik. Bizim qəbul etdiyimiz kino haqqında qanunda, eləcə də digər sənədlərdə bütün məsələlər əks olunub. Sadəcə olaraq, o sənədlərə uyğun fəaliyyət göstərmək lazımdır" - deyə Ş.Əliyev qeyd etdi.

İradə SARIYEVA